

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.233/2011/5.

A Győri Ítéltábla a dr. Galavits Levente ügyvéd által képviselt felperesnek a Bősze-Magyar Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen közgyűlési határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2011. március 3. napján kelt 1.G.40.116/2010/10. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 11., 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét részben megváltoztatja és a 4/2010. (07.28.) közgyűlési határozatot hatályon kívül helyezi;

míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét helybenhagyja.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltség viselésre vonatkozó rendelkezését, egyben kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 31.500. (Harmincegyezer-ötszáz) Ft első - és másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A cégnyilvántartásba a Cg.... cégjegyzékszám alatt bejegyzett "A" Termelőszövetkezet „va” 2009. június 19. napja óta áll végelszámolás alatt, kijelölt végelszámolója "B". A végelszámoló 2010. július 12-én hívta össze a szövetkezet közgyűlését 2010. július 28. napjára, a meghívóban napirendi pontként a korrigált végelszámolási nyitómérleg (1.) - , a számviteli törvény szerinti beszámoló (2.) - és a szövetkezet helyzetéről szóló tájékoztató (3.) elfogadását. 4.napirendi pontként a szövetkezet tulajdonában lévő ingatlanok elidegenítésére vonatkozó döntés szerepelt. A közgyűlés megnyitását követően "B" végelszámoló ismertette a meghívóval kiküldött napirend szerinti beszámolókat. Majd a közgyűlés az 1., 2., 3/2010. (07.28.) közgyűlési határozattal a végelszámolási nyitómérleget, a számviteli törvény szerinti beszámolót és a szövetkezet helyzetéről szóló végelszámolói tájékoztatót elfogadta. Ezt követően a végelszámoló meghatalmazott jogi képviselője tájékoztatta a közgyűlésen jelenlévőket, hogy a szövetkezet az ingatlanvagyonát a helyi önkormányzatnak 3.484.360.Ft vételárért értékesíteni kívánja. Kitért arra is, hogy ez az érték eltér a végelszámoló által beszerzett, 2009. november 30-án kelt értékbecsléstől, amely szerint az ingatlanok piaci forgalmi értéke 18.362.000.Ft. A felperes szövetkezeti tag meghatalmazott jogi képviselője kérdésére a végelszámoló bejelentette, hogy az

ingatlanvagyonból hat ingatlan megvételére "C" is ajánlatot tett 20 millió forint vételárat megjelölve. Ezt követően a jelenlévő szövetkezeti tagok - 11 igen és 1 nem szavazattal - a 4/2010. (07.28.) közgyűlési határozattal úgy döntöttek, hogy az ingatlanokat a szövetkezet a helyi önkormányzat részére 3.484.360.Ft-ért értékesíti.

A felperes a törvényi határidőn belül előterjesztett keresetében a 2010. július 28. napján meghozott 1-4./2010. (07.28.) közgyűlési határozatok felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte. A közgyűlés szabályszerű megtartását részben azért vitatta, mert annak összehívása jogsértő volt, részben pedig azért, mert a közgyűlésen - a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (Sztv.) 26.§ (1) bekezdés c/ pontja ellenére - nem került sor a napirend megállapítására. Ezen túl kifogásolta, hogy az elfogadott számviteli beszámoló - a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.) 4.§ (2) bekezdése, 15.§ (3) bekezdése, illetve 18.§-a ellenére - nem a valós értéken tartalmazza a szövetkezeti vagyont, közte a vagyonhoz tartozó ingatlanok értékét. Mellékelte a megbízásából 2009. június 30. napján készült értékbecslés okiratát, amely a szövetkezeti vagyonhoz tartozó **helység 1-i,; ...; ...** és ... hrsz-ú ingatlanok végelszámolási eljárás alatti likvid értékét 64.170.000.Ft-ban határozta meg. Kiemelte, hogy a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ct.) 103.§ (1) bekezdése szerint a végelszámolás alatt álló cég vagyoni eszközeit csak szükség esetén kell értékesíteni. Tekintve, hogy mint a szövetkezeti vagyon túlnyomó többségével rendelkező üzletrész tulajdonos az Sztv.51.§ (3) bekezdése és 94.§ (1) bekezdése alapján igényt tarthat a végelszámolás befejezése után fennmaradó vagyoni eszközök felosztására, a szövetkezeti vagyonhoz tartozó ingatlanok piaci érték alatti értékesítése számára sérelmes. A 4/2010. (07.28.) közgyűlési határozat azzal is jár, hogy a közgyűlés a befektető tagok részjegyeinek értékét (árfolyamértékét) töredékösszegben határozta meg.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta. A közgyűlés szabályszerűtlen összehívását és megtartását vitatta. Kiemelte, hogy a közgyűlésen elfogadott éves beszámolóban az ingatlanok - a Számv.tv. 57.§ (1) bekezdése szerint - nyilvántartási értéken szerepelnek, amely nem azonos a Számv.tv. 57.§ (3) bekezdésében írt piaci értékkel. A piaci értéken nyilvántartás csak lehetőség, de nem kötelező. Egyébiránt vitatta a 4/2010. közgyűlési határozattal értékesített ingatlanok felperes által megjelölt forgalmi értékét, mivel azok piaci értékét a megbízásából beszerzett 2009. november 30. napján kelt értékbecslés 18.362.000.Ft-ban határozta meg. Azzal a kereseti érveléssel egyetértett, hogy a Ct.103.§ (1) bekezdése szerint a végelszámolás alatt álló szövetkezet vagyoni eszközeinek értékesítése nem kötelező, azonban a vagyonelemek értékesítésére a végelszámoló részére a szövetkezet legfőbb szerve, a közgyűlés ad utasítást.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel részben támadott ítéletével a keresetet elutasította, egyben kötelezte a felperest az alperes perköltsége megfizetésére. A megyei bíróság a közgyűlés összehívását szabályszerűnek (Sztv.21.§ (2) bekezdés) értékelte. A napirendi pontok megállapításának elmaradására vonatkozó kereseti érvelést (Sztv.26.§ (1) bekezdés c/ pont) azért vetette el, mert a 2010. július 28. napján megtartott közgyűlésről felvett jegyzőkönyv tartalmazta, hogy a végelszámoló ismertette a napirendi pontok szerinti beszámolókat. Kifejtett álláspontja szerint nem szükséges, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv

szó szerint tartalmazza a meghívóban szereplő napirendi pontokat, elegendő: ha a jegyzőkönyvből egyértelműen kiderül, hogy a közgyűlés mely témákkal foglalkozik és az összevethető legyen a közgyűlési meghívóban szereplő napirendi pontokkal.

A közgyűlési határozatok érdemét illetően a bíróság elfogadta az alperes azon védekezését, hogy a szövetkezeti ingatlanvagyon a Számv.tv. 57.§ (1), (3) bekezdése alapján nem kötelező piaci értéken nyilvántartani, és a Számv.tv. 4.§ (2) bekezdéséből következően a valós értéken történő nyilvántartás követelményének a számviteli beszámoló egészének kell megfelelnie.

A megyei bíróság kiemelte a végelszámolás számviteli feladatairól rendelkező 72/2006. (IV.3.) Kormányrendelet (Korm.rendelet) 7.§ (2) bekezdése azon rendelkezését, hogy a vagyoni eszközöket csak a végelszámolást lezáró mérlegben kell tételesen piaci értéken értékelni, míg az alperes szövetkezet esetében a végelszámolás folyamatban van. Az ingatlanvagyon értékesítésére vonatkozó felperesi keresetet a bíróság azért utasította el, mert a Ctv.103.§ (1) bekezdése alapján a végelszámoló a vagyonértékesítésre vonatkozó közgyűlési határozathoz kötve van. A vagyonértékesítésre vonatkozó határozat pedig nem döntött a befektetői részvények névértéke megállapításáról.

Elsődlegesen az ítélet részbeni hatályon kívül helyezése, míg másodlagosan annak részbeni megváltoztatása és a keresetének való helyt adás iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében már nem vitatta az elsőfokú ítéletnek a közgyűlés szabályszerű összehívására vonatkozó döntését. Egyéb kereseti érveit változatlanul fenntartva állította, hogy a közgyűlési jegyzőkönyvben a napirendi pontok megállapítása betartandó előírás, melyre sem formailag, sem tartalmilag nem került sor a konkrét esetben. Jogsértőnek nevezte azt is, hogy a szövetkezeti (ingatlan) vagyon nyilvántartása - a Számv.tv. 4.§ (2) bekezdése ellenére - nem a valós értéknek megfelelően történik. Ismételten kérte az elsőfokú eljárásban már előterjesztett ingatlanforgalmi szakértői bizonyítás elrendelését a szövetkezet ingatlanvagyonára. Nyomatékosan és kiemelten kifogásolta az ingatlanvagyon értékesítéséről döntő 4/2010. (07.28.) közgyűlési határozatot. Álláspontja szerint a Ctv.103.§ (1) bekezdése vagyoni eszközök szükség esetén történő értékesítésére vonatkozó jogelvét a közgyűlés határozata sem sértheti, így a közgyűlés jogellenes döntéssel nem adhat utasítást a végelszámoló részére a vagyon értékesítésére. Amennyiben a végelszámolás befejezése előtt történik a vagyon értékesítése töredék áron, nem bír jelentőséggel a Korm.rendelet 7.§ (2) bekezdése alapján a vagyoni eszközök tételes piaci értékelése.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett része helybenhagyását kérte az abban kifejtett indokokra figyelemmel.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és az arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp.253.§ (3) bekezdés) tárgyaláson kívül (Pp.256/A.§ (2) bekezdés f/ pont) bírálta felül és megállapította, hogy a fellebbezés részben - az ingatlanvagyon értékesítésére vonatkozó 4/2010. (07.28.) közgyűlési határozatot illetően - alapos, egyebekben alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból érdemben helyes jogkövetkeztetésre jutva tartotta alaptalannak a közgyűlési határozatok felülvizsgálata iránti keresetet az 1-3./2010. (07.28.) közgyűlési határozatokra vonatkozóan; ezt meghaladóan azonban az ítéletábra a kereset elutasításával nem értett egyet.

Az Szvt.21.§ (2) bekezdése alapján a közgyűlést a napirend közlését tartalmazó meghívóval kell összehívni. Az Szvt.22.§ (1), (4) bekezdése törvényi lehetőséget ad arra, hogy a meghívóban közölt napirendi pontokat - a tagok 10%-a indítványára, avagy valamennyi tag egyhangú döntésére - további új napirendi pontokkal egészítsék ki. Ezekben az esetekben a meghívóban közölt napirendi pontok megváltoznak, kibővülnek. A napirendi pontok ilyen megváltozása esetén valóban garanciális jelentősége van, hogy a közgyűlés levezető elnöke az Szvt.26.§ (1) bekezdés c/ pontja alapján jegyzőkönyvbe rögzítse a meghívóval közölt és az utóbb kiegészített, megállapítható napirendi pontokat. A konkrét esetben a meghívóval közölt napirendi pontok Szvt.22.§ (1), (4) bekezdése szerint nem változtak; ezért nem volt szükség arra, hogy a közgyűlés levezető elnöke az Szvt.26.§ (1) bekezdés c/ pontja alapján részleteiben megismételje a meghívóval közölt napirendi pontokat. Ugyanakkor a jegyzőkönyvből kitűnően a végelszámoló ismertette a napirendi ponthoz tartozó beszámolókat, amelyek kiküldése a közgyűlési meghívóval együtt megtörtént. A beszámolók ismertetéséből pedig kétségen kívül megállapítható volt a közgyűlés - előzetesen közöltekkel egyező - napirendje. Ezért a megyei bíróság a napirendi pontok megállapítása elmaradását kifogásoló kereseti érvelést helytállóan tartotta alaptalannak.

Egyetértett a megyei bíróság által kifejtettekkel az ítéletábra abban a kérdésben is, hogy - az alperes védekezésében kiemelt Számv.tv. 57.§ (1), (3) bekezdései szerint - a szövetkezet számviteli beszámolójában (így: a végelszámolási nyitómérlegben is) helye van a vagyoni eszközök bekerülési (nyilvántartási) értéken nyilvántartásának, amely a Számv.tv.52-56.§-aiban meghatározott értékcsökkenéssel (amortizációval) mérsékelt értéket jelent. A valós értéken nyilvántartás számviteli elvét (Számv.tv. 4.§ (2) bekezdés) ezért formálisan nem sértette a szövetkezet, tekintve, hogy az értékvesztési leírásokkal csökkentett bekerülési érték is valós értéknek minősül. A megyei bíróság - ugyan kellő indok nélkül, de - helyesen hagyta figyelmen kívül a felperes szakértői bizonyítás iránti indítványát. A közgyűlési határozatok felülvizsgálata iránti perben ugyanis a bíróság reformatórius jogkörrel nem rendelkezik, azaz közgyűlési határozat tartalmát nem változtathatja meg. Így az adott esetben a felperesi indítványra lefolytatott szakértői bizonyítás eredményeként nem állapíthatja meg a keresettel vitatott közgyűlési határozat szerinti ingatlanok piaci értékét a kirendelendő szakértő véleménye alapján.

Ugyanakkor egyetértett az ítéletábra a felperes kereseti - és fellebbezési érvelésével abban, hogy a 4/2010. (07.28.) ingatlanvagyon 3.484.360.Ft-ért értékesítésére vonatkozó határozat sérti a szövetkezeti tag felperes végelszámolás befejezése után fennmaradó vagyoni eszközök felosztására (a likvidációs hányadra) vonatkozó garanciális igényét; illetve a végelszámolási vagyonértékesítés szabályait. (Ctv.103.§ (1) bekezdés, 104.§ (1) bekezdés)

Az Szvt. említett 94.§ (1) bekezdése alapján a szövetkezet végelszámolás befejezése után fennmaradó vagyoni eszközeit a tagok és a befektető tagok között - vagyoni hozzájárulásuk

arányában - fel kell osztani és részükre ki kell fizetni. Így függetlenül a közgyűlési határozatok elfogadása során érvényesülő egy tag, egy szavazat elvétől (Szvt.23.§ (1) bekezdés) a szövetkezet vagyonából jelentősebb hányaddal részesedő tagnak alapvető joga figyelemmel kísérni és kontrollálni a végelszámolási vagyonértékesítés folyamatát. Alapvető joga az is, hogy kifogásolja: amennyiben a vagyonértékesítés nem a valós, a forgalomban helyben elérhető legmagasabb áron történik. A tag, illetve a befektető tag likvidációs hányada értékét ugyanis csak az határozza meg, hogy a végelszámolási értékesítés és a hitelezők bejelentett követelése kielégítését követően annak fedezetéül milyen összeg marad.

A Ctv.103.§ (1) bekezdése szerint a végelszámoló a cég vagyoni eszközeit szükség esetén értékesíti, melyre - a cég legfőbb szerve, jelen esetben: a szövetkezet közgyűlése döntése esetén - nyilvános pályázat, illetve árverés esetén kerülhet sor. (Ctv.104.(1) bekezdés) Ezen szabályokat összevetve a Ctv.99.§ (4) bekezdés azon rendelkezésével, hogy a végelszámolónak a vagyonértékesítéskor is (az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható fokozott gondossággal) a végelszámolás alatt álló cég, valamint a hitelezők érdekeinek szem előtt tartásával kell eljárnia, az a következtetés szűrhető le, hogy a szövetkezet önként elhatározott megszüntetése, a végelszámolás esetén sem lehet helye a vagyoni eszközök valós és a piaci folyamatokat szem előtt tartó ár alatti értékesítésére. Különösen így van ez, ha (mint a konkrét perbeli esetben) a közgyűlési határozatban megállapított értékesítési ár kevesebb, mint ötödrésze a szövetkezet által beszerzett ingatlanforgalmi értékbecslésben meghatározott piaci értéknek; és az ingatlanok egy része vételére - mintegy hatszoros áron - áll rendelkezésre ajánlat. Nem maradhat figyelmen kívül az sem, hogy sem a közgyűlési határozat, sem pedig a közgyűlés jegyzőkönyve nem tartalmazza indokát a piaci értékbecslésben szereplő ár alatti - illetve a külső ajánlatot figyelmen kívül hagyó értékesítésre. A likvidációs hányadra vonatkozó alapvető tagsági jog (Szvt.94.§ (1) bekezdés) nyilván arra is kiterjed, hogy a végelszámolás alatt álló szövetkezet indokolja a tagi igényt érintő értékesítési árat.

Az ugyan nem kétséges, hogy az Szvt.20.§ (1) bekezdése alapján a vagyonértékesítésről, az értékesített vagyonelemekről és az értékesítési árról a szövetkezet közgyűlése határoz, azonban ez a határozat nem sértheti a fent kifejtett elveket, a szövetkezeti tag likvidációs hányadra vonatkozó alapvető tagsági jogát és a valós, piaci értéken történő vagyonértékesítés elvét. Ez utóbbi elérhető, amennyiben erre irányuló tagi indítványra (Szvt.22.§ (1) bekezdés), avagy enélkül is a szövetkezet a Ctv.104.§ (1) bekezdése alapján a vagyoni eszközök nyilvános pályázat, árverés útján történő értékesítéséről határoz. Annak elfogadása esetén, hogy a szövetkezet közgyűlése mindenféle korlát nélkül határozhat a szövetkezeti vagyon értékesítéséről, megszünteti a nyilvánvalóan ár alatti értékesítés polgári jogi eszközökkel történő kifogásolhatóságát.

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a 4/2010. (07.28.) közgyűlési határozatot az Szvt.18.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte; míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét helybenhagyta.

A fellebbezés részben eredményre vezetett, így a jogerős másodfokú határozat folytán az ítélőtábla a pervesztesség-pernyertesség arányát azonos mértékben állapította meg. Ezért a felperes igényt tarthat a lerótt 27.000.Ft kereseti - és 36.000.Ft fellebbezési illeték fele részére, azaz 31.500.Ft-ra, melynek megfizetésére az ítélőtábla az alperest kötelezte. (Pp.78.§ (1) bekezdés)

A további lerótt illetékből és ügyvédi munkadíjból álló perköltségüket a felek a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján maguk tartoznak viselni.

G y ő r , 2012. március 30.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: